

Azərbaycan və Gürcüstanın dəniz limanları arasında əməkdaşlıq dərinləşir

Azərbaycanla Gürcüstan arasında iqtisadi əlaqələr yüksək səviyyədədir. Qonşu və dost ölkəyə qoyulan xarici sərmayədə Azərbaycan ilk sıralardadır. "Əsrin müqaviləsi"ndən sonra Avropaya ünvanlanan bütün boru kəmərlərimiz Gürcüstanın ərazisindən keçir və bu baxımdan Gürcüstanı Azərbaycanın Avropaya açılan iqtisadi qapısı hesab etmək olar.

Gürcüstan həmçinin Azərbaycanla beynəlxalq ticarət marşrutu olan Orta dəhlizdə sıx əməkdaşlıq edir, Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu (Orta dəhliz) üzrə üç təsisçi ölkədən biridir. Orta dəhlizin ya-

rını öyrənmək üçün Gürcüstanda olmuşlar. Limanların fəaliyyəti ilə tanış olan ADY nümayəndə heyətinə Qara dənizdə strateji mövqeyə malik Batumi və Poti limanlarının çoxsaylı yük növlərinin emalı

masının əhəmiyyəti qeyd olunmuş və bildirilmişdir ki, bu xidmət sayəsində yük sahibləri təkcə vaxtlarına deyil, terminalda yük və boş konteynerlərin saxlanması kimi xərclərə də qənaət edə biləcəklər.

Poti-Bakı marşrutu üzrə işləyəcək blok-qatar Qara dəniz limanlarını Azərbaycanın liman və terminalları ilə birləşdirəcək. Bu anlaşma həmçinin yük sahiblərinə Potidən Bakıya və geriye müəyyən

ranmasında Azərbaycan, Qazaxıstan və Gürcüstan səylərini birləşdirərək mühüm tranzit ölkələrə çevriliblər. Yeri gəlmişkən xatırladaq ki, Orta dəhlizboyu Gürcüstandan keçən dəmir yolu xətlərinin yenidən qurulması üçün vəsaiti olmadığından dost ölkəyə Azərbaycan simvolik faizlə kredit vermişdir. Üstəlik həmin xəttin yeni tələblərə uyğun modernləşdirilməsini də Azərbaycan həyata keçirmişdir.

Orta dəhlizin səmərəliliyinin artırılmasında vahid tarif sistemi önəmli rol oynayır. Yükgöndərənə yük qəbul edən tərəflər məhz vahid tarifi tətbiqi nəticəsində gəlirlərini müəyyən edə bilirlər. O üzəndən dəhliz ölkələrinin həmin istiqamətdə razılaşması çox vacibdir. Vahid tarifi tətbiqində təşəbbüscü kimi Azərbaycan çıxış etmiş, Qazaxıstanla yanaşı, Gürcüstan da ölkəmizin mövqeyini dəstəkləmişdir.

Gürcüstan həm Azərbaycanın, həm də Mərkəzi Asiya ölkələrinin dünya dənizlərinə çıxışını təmin edən limanlara malikdir. Bu yaxınlarda ADY nümayəndələri limanlar üzərindən yükaşırmanın imkanla-

baxımından aparıcı infrastruktura malik olması barədə məlumat verilmişdir.

ADY sədri Rövşən Rüstəmov bildirib ki, Azərbaycanda dəmir yolu-liman əməliyyatları artıq vahid idarəetmə prinsipi əsasında təşkil edilir. Ötən il Bakı Beynəlxalq Dəniz Limanının ADY-yə uğurla inteqrasiyası limanın yükaşıma nəticələrinə də müsbət təsir göstərüb. 2025-ci ildə Bakı limanında rekord həcmdə - 107 min TEU-dan çox konteyner yükü aşılıb ki, bu da 2024-cü ilə müqayisədə 40 faiz artım deməkdir.

Görüşlərdə Bakı və Gürcüstan limanları arasında əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi və təcrübə mübadiləsinin Orta dəhliz üzrə artan yükdəşimlərin daha da səmərəli həyata keçirilməsinə imkan verəcəyi vurğulanmışdır.

Dəmiryolçularımız gürcüstanlı həmkarları ilə Poti limanında "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC (ADY) və "Gürcüstan Dəmir Yolları" SC-nin rəhbər heyətlərinin iştirakı ilə Poti-Bakı ekspres blok-qatarının yola salınması mərasimində də iştirak etmişlər. Tədbirdə yeni ekspres qatarının işə salın-

edilmiş vaxtlarda, heç bir gecikmə olmadan konteynerlər əldə etməyə imkan verən sadələşdirilmiş logistika xidmətidir.

Onu da qeyd edək ki, ADY BTQ xəttinin Gürcüstandan keçən və mürəkkəb coğrafi relyefə malik 184 kilometrlik hissəsində təmir-bərpa və modernləşdirmə işlərini uğurla yekunlaşdırıb və nəticədə xəttin illik yükötürmə qabiliyyəti 1 milyon tondan 5 milyon tona çatıb. Bu dəmir yolu xəttinin modernləşdirilməsinin əsas məqsədi Orta dəhlizin rəqabət qabiliyyətini artırmaq və BTQ-ni dəhlizin əsas yükdəşimə arteriyalarından birinə çevirməkdir.

Azərbaycanın apardığı logistika siyasətinin və qonşu ölkələrlə qurduğu əməkdaşlığın nəticəsidir ki, ADY 2025-ci ildə 392 blok-qatar qəbul edib. Bu, 2024-cü ilin göstəricisi (287 blok-qatar) ilə müqayisədə 37 faiz çoxdur. Ümumilikdə ötən il 135 300 TEU konteyner (2024-cü ilin göstəricisindən (114 min TEU) təxminən 19 faiz çox) yük daşınıb.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"